

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

CESTOU PODVĚDOMÍ

Cyklus obrazů: rozšířené vnímání skutečnosti světa v nás a skrze sebe
toho okolo.

Andrea Uhliarová

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Malba

Bakalářská práce

CESTOU PODVĚDOMÍ

Cyklus obrazů: rozšířené vnímání skutečnosti světa v nás a skrze sebe
toho okolo.

Andrea Uhliarová

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Aleš Ogoun
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, květen 2016

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala za trpělivost, podporu a pomoc mé rodině, přátelům. Vedoucímu ateliéru panu Doc. akad. mal. Alešovi Ogounovi, za maximálně projevenou důvěru a poskytnuté konzultace, a v neposlední řadě mé Múze.

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1- 2
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	3- 4
3 CÍL PRÁCE.....	5- 6
4 PROCES PŘÍPRAVY	7- 10
5 PROCES TVORBY	11- 15
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	16
7 POPIS DÍLA.....	17- 19
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	20- 22
9 SILNÉ STRÁNKY	23
10 SLABÉ STRÁNKY.....	24
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	25- 26
A) Knižní a periodická literatura	25
B) Internetové zdroje.....	26
12 RESUMÉ.....	27- 28
13 SEZNAM PŘÍLOH	29- 37

„... na troskách orgií a efemérních hříček
tvá jasná vzpomínka, z níž světlo vychází
mně víří před zrakem, mne stále provází. “

Charles Baudelaire: *Květy zla*

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Něco ze shrnutí své krátké „historie“ malby? Krátké neznamená, že bych první pokusy o kresbu a malbu neabsolvovala díky důvěře rodičů v můj potenciál už na základní škole. Krátká je, protože já ji počítám od nástupu na tuto fakultu. V období přijímacích zkoušek, kdy jsme předkládali portfolia, jsem se jako rebelující gymnazista, se svými malbami cítila jako „king“. Ale první ročník, spolu s „rozkoukáváním“ i po jiných oborech na škole, mi udělil lekci. Neměla jsem vlastně tušení, co to malba je, jak se na věci dívat, a v čem hledat krásu. Jistě, intuitivně jsem si „lechtala fantazii“ a kombinovala ji s momenty z fotografií. Snad teď, když se ohlédnu, jsem schopná říci, že jsem dále...

Jistá doznívající mladická nervozita, netrpělivost i lajdáctví, mě od začátku směřují, k přeskočení všech témat hned k člověku. Nedá se říci, že bych tuto disciplínu měla po třech letech dovedně zvládnutou, jenomže je až příliš lákavé přijímat neustále výzvu figury v obraze a přesouvat tak své poznatky ohledně člověka někam mezi „existenční duši a primitiva“.

Za tři roky vznikla řada intimních i objektivnějších maleb, které si většinou pokládají základní otázky „dinosaurů“- co je člověk, proč dělá to, co dělá, proč to dělám já... Z nepochopitelného důvodu si říkám, že na zátiší, krajinu, bude čas, někdy jindy, když už vyčerpám tuhle chuť „rýpat“ do lidí, někdy jindy, až přijde mír a ruka mě bude v tomto nově nalezeném klidu více poslouchat. Láska, sex a smrt jsou klišé, za která jsem ráda, protože i mě se nějak dotýkají. Až nebudou, nebo vypořádám-li se s nimi někdy, nechám je odejít.

V rámci techniky většinou udělám krok dopředu, abych mohla udělat dva nazpátek ke svým začátkům. Tím narážím na fakt, že techniku občas odsouvám na druhou kolej, a v rámci experimentů sobě i obrazům dávám zabrat emotivním gestem. Postupem času jsem si od malby akrylovými barvami, přes experimenty se sádrou, asfaltem i jinými hmotami našla cestu k olejomalbě. Neulehčuje mi to ale fakt, že většinou používám kombinovanou techniku, v níž je hledání a nalézání občas nevyzpytatelné.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Volba tématu „Cestou podvědomí“ byla téměř okamžitá, způsob zpracování byl ale i pro mě do poslední chvíle obestřen tajemstvím. Potvrdilo se mi, že si člověk měsíce může sepisovat a črtat scénáře pro své „entrée“, ale okolnosti občas vysublimují v mnohem křiklavější podobu. Fakt, že jsem zvolila mezilidské vztahy, by asi nikoho nepřekvapil, kromě mě, protože už už jsem chtěla tuhle komplikovanou „bednu“ poznatků zahodit a vrhnout se do něčeho „heroičtějšího“ a „vizionářštějšího“. Jak psát o komplikovaném vztahu, když se nechci podělit o detaily, jen poukázat na obecná fakta, kterými nás podvědomí ovládá v lásce, jak to namalovat?

Psychologický vztah dvou blízkých lidí musí být vždy vědomí, jinak by nebyl psychologický. A co bývá přiřazeno ke slovu „psychologie“ často zavání nějakým komplexem „božství“, kdy věda zkoumá neprozkoumatelné. Takovéto mlžení je má vlastní zlomyslnost. S ironickým úsměvem jsem totiž došla k tomu, že pravzory chování napříč historií nijak neminuly mě, nebo mého „milovaného“...Jakkoliv si myslíme, že naše okolnosti jsou originální, že naše duše jsou jedinečné, se vnitřní hlas „to je přeci normální“ vydral na povrch a po přečtení několika vzletných stran nebo po procitnutí do reality, jde kolem sebe hledat precedens. Fakt je, že to nejsou žádné „dech beroucí teorie“, jsou to drobnosti, které člověka pohltní, pokud si dovolil skloňovat slovo „láska“. Podvědomí, pokud jste do někoho zamilován, čaruje, a zřejmě se nás snaží zmást. Zamilovaný člověk si rád domýšlí, že v takovéto intenzivní sounáležitosti našel podstatu, možná svou, možná bytí...Že láska přináší tu nejdůležitější životní zkušenost.

Jde přeci o naprosté odhalení, často toho, co člověku samotnému bylo skryto, nebo se jeho pohled mění, zjemňuje. Je to velmi matoucí, a po období sladkého oparu nejde dogmaticky zachovat své „staré“ svobodné já. Jde o volbu za volbou. A všechno žité je až příliš vydrážděné do absolutnosti. „Co teď? Co potom?“ Najednou má člověk roli...Tu, po které asi dlouho toužil, ale dějí se mu divné cizí věci. Z našeho podvědomí promlouvají vzory chování více než kdy předtím.

3 CÍL PRÁCE

„Prokousat“ se k ucelenější představě nebo formě, která by mohla postihnout něco tak nekonečného a mystického jako je skrytá část našeho myšlení, nebylo jednoduché. Stojím si za tím, že pokud se v tomto tématu nevěnuje člověk- umělec čistému automatizmu, musí absolvovat velmi náročný proces jakéhosi „porodu“ jevů, obrazů a představ ze světa nevědomí do světa vědomého uchopení, pochopení a zpracování. Něco v mysli, co může mít podobu tušení nebo nutkání a je obestřeno „abstraktní mlhou“, dostává ve světle štětce pravidla pozemské reality. Nelze totiž jinak uchopit představy než v rámci našeho omezeného myšlení, které není zdaleka schopné zmapovat ani svou vlastní identitu, natož okolní svět. To, čemu už náš jazyk dal pevné pojmenování nebo ve výtvarné sféře vymyslel symbol, je dokola po historii umění užíváno znovu a znovu...Nejde o to, že by naše fantazie byla tak líná, ale o to, že existuje nás přesahující vnitřní tíhnutí k několika základním, podstatným aspektům života a našeho chování i existence. Přes veškerou „příjemnou individualitu“, kterou svá ega krmíme, pomocí psychologie, filozofie nebo náboženských teorií, každou další generací nezadržitelně dospíváme k modelům našeho chování. Tyto typy chování, jinak archetypy, se skrze nás, jak také začínám zjišťovat, prokousávají na povrch nebo dřímají někde uvnitř. Každopádně fakt, že ovládáme vlastní motoriku, neznamena, že máme věci- sebe, pod kontrolou. Mně se naskytla ta nejbáječnější příležitost- sledovat takovéto chování na sobě, v životním období pod rouškou „zamilovaná“. Je paradoxní, že v návalu pocitů a nových zkušeností se člověk „logicky“ snaží vysvětlit některé jevy, které se netýkají jen jeho, ale fungují na obecné rovině. Nejde o „patetický rozbor růžově vidícího“, ale o dotknutí se až strašidelného sledu událostí, který většina zažívá při tom zvláštním stavu

zranitelné blízkosti s milovanou osobou. Pokud přejdeme všechna biologická fakta, množinu věcí, kterým říkáme pudy, kdy rádi poukážeme na naše spojení se zvířaty, zbývá pro mě obrovský otazník v podobě „mentálního“ vztahu partnerů.

Jsou to spekulace, ale nedokážu si představit něco upřímnějšího než je rodičovská láska, také kalkuluje, přesto se láska dvou partnerů může v jejím stínu zdát jako sobecká, a je zapotřebí spousty práce, aby se změnila v cit bez požadavků, bezpodmínečný? V ideálním případě je toto v nejbližších příbuzenských vztazích dané, přesto defekty našich budoucích vztahů, mají téměř vždy příčinu někde v „lůně“ rodičů.

Cílem mé práce je pomocí malby zachytit některé zneklidňující momenty, které nám otevření srdce přináší. Tak jak přicházejí pocity krásné, během nichž se svět mění v dějiště našeho štěstí, o tolik silnější jsou i drobné rány, nedorozumění a zaškobrtnutí chápány jako bolestné zářezy do živého. Asi řada lidí po určitých nepříjemných zkušenostech rezignuje na hledání, uchýlí se k variantě bezpečné samoty, (neříkám, že je jednodušší), možná s pocitem zhrzení nebo pokoření touto výzvou, možná prostě unaveni. Svými malbami ukazuji, že i mě to bolí, a velmi, protože konfrontace našich představ, a očekávání, co chceme od partnera, co očekáváme ve vztahu od sebe, mohou být neúnosně nedosažitelné. Tou nejdůležitější svrchovanou myšlenkou pro mé obrazy není postavení ženy a muže ve vztahu. Ne, nepřisuzuji nějaké vlastnosti jednomu nebo druhému pohlaví, poukazuji na to, že při „střetu“ dvou osobností vzniká velký tlak, jak ze strany partnera, tak od nich samotných, a toto vše je korunováno nepostihnutelným vlivem podvědomí, se kterým během toho často až zápasíme. Konflikt zájmu tak nevzniká jen na vědomé úrovni, ale ještě občas nechápeme, co zvnitřnělého nám „našeptává“ jiné rozkazy.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Je asi nezodpovědné založit bakalářskou práci na dočasné emoční „smršti“, ale pokud by v tomto nebyl dáván prostor v umění, tak kde jinde...Velmi jednoduše má příprava spočívala v pozorování jevů, které platí všeobecně a teď jsem si je mohla doslova vyzkoušet „na vlastní kůži“. Tyto stavy, často svou silou až někde v „mimorealitě“, dostávají po cenzuře konkrétní formu. Chtějí být zobrazeny. Musím se přiznat, že čím dál častěji je první médium, po kterém sáhnu, tužka- ale na psaní, rychlé uvolnění pomocí pár řádků, potom otevírá dveře výjevům...Pročítání teoretických knih zabývajících se podvědomím mi poskytlo stavební materiál, velkým přínosem mi byla kniha „Duše moderního člověka“ od C. G. Junga, „Slova“ od J. P. Sartra i povrchní seznámení se s některými momenty s Freudovy a Nietzscheho práce...Do těchto věcí, i když některé považuji za překonané v rámci výzkumu, jsem sahala se zalíbením, protože jejich provokativní podání mi vyhovovalo. Někdy je úsměvné do jaké míry se v jejich pracích objevuje „já“, a to mě vlastně utvrdilo v tom, jak moc se chce naše osobnost promítat do okolí. Že být objektivní by bylo asi zbožné přání nás všech, abychom po tomto „mostu pochopení“ mohli směřovat k myšlenkám ostatních, avšak je tu velmi silné zaslepení v podobě ega. A ego v lásce je problém.

„Ve chvíli kdy se už nezajímáme o to, jak nás vidí milovaný, tak ho nemilujeme, protože člověk úzkostně sleduje svůj obraz v mysli druhého.“¹

---

¹ KUNDERA, Milan. *Nesmrtelnost*, Brno: Atlantis, 1993. ISBN 97880-7108-276-72007. (s.125)

První nápady na realizaci se příliš vztahovaly k narativnímu popisu stavu nebo situace, malba ať chceme nebo ne, vždy bude symbolismus, přesto postupně po konzultaci, došlo k odpoutání se od těchto symbolů a k řetězení volnějšího projevu, spíše k dojmu než výjevu. Od začátku mě nadchla představa udržet tento cyklus, ať už ho pojmu tematicky jakkoliv, v téměř monochromatické barevnosti, respektive s dominantní bílou. Myslím, že bílá nebo černá, to je asi prvoplánový nápad, jsou s představou o podvědomí spojeny. Mé „Podvědomí“ je „zalito světlem“, které je „temné“. Jinak bych to mohla připodobnit jako „osvětlování“ momentů z podvědomí, které ale samy mají jakýsi charakter „duševní dalekozrakosti“, hloubky.

„Každá věc má nějakou barvu. I každý pocit má nějakou barvu. Třeba ticho je bílé. A bílá je barva, kterou nesnáším, protože nikde nekončí.“²

Podkladový materiál v podobě dřevotřískových desek- to je zřejmě v rámci přípravy příběh sám o sobě...Ačkoliv chápu, že důstojnost bakalářské práce má své náležitosti, a většina proto sáhla po plátnu, a už tím se cokoli, co namalujete stává z praktických důvodů obrazem. Mé zkušenosti s plátnem by se dali popsat jako „stydlivé a dynamičtější a dynamičtější konfrontace“, dokud to materiál, a tím myslím mé nešetrné zacházení, nevydržel. Deska je mi příjemnější jak kvůli pevnosti, tak možná překvapivě kvůli povrchu, u plátna mám vždy problém odhadnout množství vrstev, než se chová, tím způsobem, kterým bych na něj chtěla pracovat. Zato povrch desky se po nanesení dvou vrstev akrylových barev nechová tak nevyzpytatelně.

---

² AVENIA, Alessandro. *Bílá jako sníh, rudá jako krev*, Brno: Jota, 2014. ISBN 978-80-7462-555-8. (s.25)

V předchozích letech jsem se základem, na který jsem pracovala, dost experimentovala, sololit, polystyren, karton, vždy je tu otázka jak vyřešit instalaci a závěsný systém, a plánuji si s tím do budoucna– co se týče materiálu, více pohrát, ale teď jsem zvolila to co je pro mě jistota, a to plátno určitě není.

Výsledným pracím předcházelo skicování (viz. Příloha 1 a 2), nevidím ale důvod nějak více rozpracovávat myšlenku na jiný formát (viz. Příloha 3). Měřítka si samo nakonec vždy ukáže a limituje, do jaké míry se dá realizovat nápad. Také bych svou malbu označila jako dost spontánní, během níž se možnosti naskytují a objevují.

Hrubá představa spočívala v zachycení dvou a více postav v intimních situacích. V takových polohách nebo výrazech, které by vyjadřovaly dramatické rozpoložení ve vztahu. Zároveň bylo jasné, že nechci dělat konkrétní postavy, konkrétní okolí, možná ani pohlaví, bez částí těl, bez hlavy, jde přece o „prostituci duše“.

V souvislosti s tím se tu projevil, můj v poslední době zvýšený, zájem o sochařskou tvorbu, práce Auguste Rodina, Medarda Rossa, Berline De Bruyckere , plastiky Františka Mertla a dalších.

Také cítím spjatost s „kauzálním“ na sebe navazující řetězcem: Chaim Soutine- Willem de Kooning- Georg Baselitz ať už díky zálibě v pastózních barvách nebo touze pokořit krásu nějakou deformací. Násilím se jí zmocnit. Nemohu se nezmínit o silném vlivu Francise Bacona, na kterém mě asi nejvíce inspiruje, že by nikdo neřekl, že jeho práce „jsou hezké“. Chápu jeho potřebu vypořádat se s „hnusem“ prostřednictvím obrazu, kdy opravdu může dojít k něčemu jako střetu na bojišti a výsledek je nějaký útržek z jednoho z mnoha „slajdů“ před očima, omotán negativní energií, kterou bylo zapotřebí dostat ven.

Často se v okolí někdo označuje za „expresivního“ v malířském projevu, nemělo by to ale být zaměňováno s nejistotou nebo „nemotorností“. Snad se dá říci že mé rychlé tahy štětce, někde mezi figurativním a abstraktním pojetím, označuji za expresivní po právu. Ve knihách o umění se cítím nejlépe mezi stránkami o meziválečném umění, 50. lety Abstraktního expresionismu a období Nové figurace. Z českého prostředí mě fascinuje křehká a dravá tvorba Adrieny Šimotové, Daniela Balabána.

„Srdeční záležitosti“ je pro mě informel, ve kterém hledám nástroj jak skloubit malbu s reliéfem, uspokojuji potřebu předimenzovat tah do haptické zkušenosti. Taková forma je velmi smyslná.

5 PROCES TVORBY

...takže čím to je, že i když jste dva, tak je člověk nakonec sám? Existencionální otázky sice ustupují jakýmsi splynutím s druhým člověkem, ale... Člověk najde bod, ke kterému po nějakém tápání a hledání patří. Mým tématem je ale fakt, že v tom bodě přichází po nějakém období nespokojenost, tušíte, že je něco zle, i když milujete, najednou je málo prostoru, málo tak těžko vydobyté svobody. Přichází kompromisy i hádky, ticho. Kde v tom se dají najít ti dva původní lidé s původními ideály, zamotali se... Možná se jeden stává dominantní na úkor druhého, možná postupné odkrývání do stavu odhalení je zklamání.

„Jeden druhému vydýcháváme vzduch, jeden musí ustoupit nebo být „ustoupen“, do té doby musíme zůstat protivníky.“³

Ne, není to „Tahle“ stránka, která je silnější ve vztahu, pokud jste v něm dobrovolně, a zůstat v něm chcete- je vám hezky, krásně, ale tyhle věci po sladkých nocích přicházejí s denním světlem. Ze své zkušenosti mohu říct, že jeden „chudák mladý muž“ :-D, se stal obětí mých představ, je to nadsázka, ale...V jednu chvíli byly možná mé představy a jeho jasná role natolik přesvědčivé a silné, že nás oba pohltili, mystifikovali do té míry, že se začal omlouvat za to jaký je, přitom model, který jsem mu vytvořila, by nemohl splnit s nasazením všech sil...To nebyla představa o člověku, ale o postavě z knihy nebo filmu, z indicí v mém podvědomí.

---

³ VON BISMARCK, Otto. *O Prusko-rakouských vztazích* (v dopisu Leopoldu von Gerlach z roku 1853)

Tohle pobláznění, které může vzniknout, pokud méně nasloucháte, a více si domýšlíte, je past, ze které se jde vymanit, pokud si ji uvědomíte a zkusíte toho člověka poznat doopravdy...Možná to nikdy není doopravdy, tak tedy znovu, jinak, méně zbrkle.

Pokud předobraz, který v sobě nosíte, ať muže či ženy, už odedávna, v podobě Animy nebo Anima (viz C. G. Jung) ovládne vaše podvědomí, svede to na scestí oba, vkládáte vlastně do člověka lživá fakta. Něco až příliš vaše, ale i vám to může být zatajeno. Samozřejmě že je to absurdní, pokud si to člověk uvědomí, ale jak se tomu vyhnout? V mém případě, bylo zarážející, do jaké míry v milovaném člověku obživli moji hrdinové z období adolescentních let. Jako kdyby to všechno směřovalo k naplnění Karamazovů, Faustů, Krysařů...Kde je realita? Někde v protnutí obou pohledů? Co je člověk? Jeho činy, to jak ho vnímá okolí, to jak o sobě sám smýšlí?

„Je třeba být si trochu podobní, abychom si rozuměli, ale trochu rozdílní, abychom se milovali.“⁴

---

⁴ ROUSSEAU, Jean Jacques. *Rozpravy*, Praha: Svoboda, 1989. ISBN: 80-205-0064-2.

„A byl jsem celý zmatený a posekaný
z neurčitého pocitu že jsem něco
nebo někoho ztratil
že mi něco nebo někdo chybí
a tak jsem sám pro sebe „⁵

Dalším motivem, který mě z osobního i obecnějšího zájmu láká, je princip integrity. Hledání a sebe-nalézání prostřednictvím někoho. Zaplňování pocitu rozpolcenosti a snaha o nalezení řešení. V ženském případě asi skrz nadchnutí se pro člověka, nějakou osobu, v mužském, k věci nebo činnosti. Ženská potřeba zaplnit „eroticko– emocionální chaos“ vlnou mužské racionálnosti, a mužská potřeba svou praktičnost „obměkčit“ citem. Vlastně „hra“ která určuje celou dynamiku vztahů. Prázdné místo zaplnit protipólem, má zřejmě vyvolávat pocit lásky a zaručit tak potomstvu, že spolu rodiče po dobu jejich výchovy zůstanou a budou o ně pečovat, spojení tímto poutem. Samozřejmě „řešit“ takhle sebe je absurdní. Zláká hodně lidí. Po dvou letech nebo po dvaceti, beztak dojde k tomu, že se to prázdné místo „ozve“. Nikdo nemá návod na to, jak se cítit naprosto naplněn a celistvý, „návod na život“. Každý z nás si musí zvolit své priority a cíle, a dojít vlastní duchovní cestou k opravdovému dozrání. V řadě případů ustoupí tyto „nevědomé hlody“ praktičnosti a setrvačnosti anebo prostě takovouto zkoušku neustojí a vše se znovu „roztáčí“ s novým partnerem.

---

⁵ TOPOL, Filip. *Střepy*, Praha: Maťa, 1999. ISBN 80-86013-72-3.(s.96)

„Já už vím, že jsem svůj chybějící kus prostřednictvím vztahu nenašla, ví to on?“

A protože láska je asi „narkomankou mnohoznačnosti“ otevírají se další a další témata. Například pozice partnerů, tolik ukřivděné „vyrovnání vah“- co kdo přináší do vztahu. Často mívá jeden pocit, že se mu něčeho nespravedlivě nedostává. Požadavky jednoho mohou být mnohem komplikovanější a může jich být více. Bude to spojené s jeho celkově obsáhlejší povahou. Pokud budu parafrázovat C. G. Junga, vzniká role „zahrnujícího“ a „zahrnovaného“. Dalo-li by se to přirovnat obrazně, jeden partner, by představoval jednu místnost, byl by jednodušší, což není myšleno hanlivě, možná už má za sebou překonání a vyrovnání se sebou samým, druhý potom bude jaksi věčně nespokojen, protože bude představovat ne jeden, ale pět, deset pokojů, které chtějí být obsaženy, a toho tajemného prostoru, těch zákoutí a pochybností je tu příliš. Bývá to on, kdo se chopí role a zahrne svého partnera, který často netuší, že se něco děje, i přes to, že je to právě on, kdo bytostně touží být zcela zahrnut láskou a pozorností protože skrz ni, skrz druhou osobu, by měl pocit, že se sjednotí všechny jeho místnosti v celek.

Jak je takhle možné žít? Vzniká pocit tlaku, stres, nespokojenost, dá se nalézt rovnováha tak, aby jeden nebo druhý neměli pocit „oběti“?

Chtěla bych se zmínit ještě o tlaku, který vzniká z vlastního perfekcionalizmu, kterým je „infikován“ vztah. Tlak, který si vytváříme sami, protože na sebe klademe velké nároky- na roli, kterou od sebe čekáme. Přejít z období samoty do partnerství asi nese řadu změn ve vnímání světa, i toho vnitřního. Nejde být tím samým člověkem, možná ale lze lépe, než kdy předtím, než vedle kohokoliv jiného „být sám sebou“, pokud jste s tím, kdo vám doopravdy rozumí.

Jako člověk, který teď měl šanci zažít přechod ze samoty do zvláštního komplikovaného spojení, na sobě spatřuji změny v chování, změny priorit...Ozývá se ženství a touha někoho zahrnout péčí, přesto je tu i ta druhá stránka, „nevyčválaná“, která si tvrdohlavě a rebelsky dál chce „hrát se světem“, nemusí to být nutně konflikt, pokud se nezatížíte tím, aby všechny tyto schizofrenní polohy osobnosti nebyli pod vaší kontrolou. V takovém stavu, jsem byla, a označila bych ho za „narcistický vesmír uvnitř skleněné kuličky“. Kuličky, ve které má být místo pro oba, a honba za tím být „dokonalý parták“ může toho druhého utlačovat.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Čtyři práce o rozměrech 120/83 cm jsou desky z dřevotřísky, přilepeny na rámu, podpořeny křížem v úhlopříčce, vytvořeném ze smrkových latěk, pomocí disperzního lepidla Soudal, jak z estetických důvodů-vytvářející prostorový objekt, tak tvořící kostru a nosné zařízení. Na desky je jako základ nanášeno několik vrstev akrylového šepsu. Tato úprava mi umožnila vytvořit kluzký povrch pro práci s olejovými barvami. Akrylovou barvu jsem používala pouze bílou, značky Umton, olejové barvy značek Umton a KOH-I-NOOR. Postupným navrstvováním vznikly lesklé i matné části, a tady jsem zvolila kombinace ploch akrylových a olejových barev. Jako výrazný element zasahuje do malby neonově žlutý akrylový sprej na vodní bázi, značky Dupli-color.

Pro potřebu znovu se dostat do vrstvy, kterou jsem už přemalovala, mi posloužil nůž na odloupení a proškrabání barvy. K nanášení barev jsem používala štětce, špachtle i ruce, mám díky tomu pocit, že do obrazu vstupuji intenzivněji. Práce vznikaly položené na zemi, v důsledku používání větší hmoty barvy, která by mohla stékat, ale i protože jsem takto už zvyklá pracovat. Má barevnost je radikálně omezená, zřejmě to zapříčinilo pro mě velmi „citlivé“ téma, ale i potřeba se maximálně oprostít od barevné významovosti a soustředit se na hmotu těl a tvarů.

7 POPIS DÍLA

To, co obrazy zachycují, nejsou „negativní pilíře lásky“, spíše dojmy. Původní záměr pojmout určité motivy symbolicky postupně „vyšuměl“ a stal se z nich jenom zneklidňující dotek (viz. Příloha č. 4 a 5). Vlastně všechny mezilidské vztahy jsou jen částečně otisknuté domněnky v nás. Proto snová barevnost bílých, šedých a okrových barev, podtrhnuta agresivní svítivou žlutou naznačují, v jak fantaskních sférách se nacházíme, přesto drsné použití špachtle jasně dává najevo, že se tu nevznášíme v pohádce, ale v podvědomí, kde nás čeká konfrontace a krize. Tento svět není jasně definovaný jako „mužský versus ženský“, oba jsme v něm stejně ztraceni. Proto jsem zvolila stylizace v nějaké „patvory“ nebo „titány“ kteří reprezentují znaky mých pochybností. Tyto postavy jsou téměř oproštěny od okolí, vznášejí se v nehmotném prostoru a soustředí na konflikt. Patrné jsou pevné části těl přecházející v abstrahující „prázdnost“.

Jako první vznikl obraz postav agresivně postavených proti sobě, s tím že jeden se v jakémsi „úšklebu“ natáčí na diváka a druhý se rozplývá v nekonečném labyrintu nebo členění své osobnosti (viz. Příloha 6 Výsledná práce „Zoubky“). Centrum pozornosti je směřováno do místa kde se hlavy těchto postav střetávají v černé a červené. Je to místo, kde dochází ke střetu, a mohlo symbolizovat neschopnost pochopení jedné osoby tou druhou, protože jedna nese znaky „mnohosti a komplikovanosti“ a ta druhá nemá prostředky si s tím „vědět rady“. Po něm vznikala práce s „idolem“, jsou na něm dvě postavy jedna otočená ve smutné poloze jakéhosi „schoulení“ se do sebe, zády k divákovi a ta druhá hrdě před ní stojící, nesoucí znaky ženských křivek a postoje,

který toho druhého pokořuje (viz. Příloha 7 Malba vlastní- výsledná práce „Idol“). Na pozadí můžete zachytit stopy po drobných erotických pozicích ženských těl. Cílem bylo znázornit hledání „partnerského ideálu“, množství zkušeností a omylů, které absolvujeme, než se naše rozhodnutí ustálí a přestaneme hledat. Stejně tak působení nevědomého ideálu, který chceme spatřovat v tom druhém. Smutek je spojen s nemožností tento ideál splnit, najít... Zároveň vznikala práce dvou bytostí v intimním spojení, nemusí se nutně jednat o sexuální pozici, spíše o nutnost být tomu druhému co nejbližší, v co nejtěsnějším spojení, zoufalém semknutí, patrné je jejich splývání a prolínání, není jasné, kde končí hranice jednoho a kde druhého (viz. Příloha 8 Výsledná práce „Semknutí, stíny...“). Cítím, že tímto pojetím navazuji na způsob zobrazení dvou těl z roku 2015 na téma „ Ztracená figura“, kdy jsem se snažila o vytvoření maximální intimity pomocí minima anatomii popisujících částí. Zároveň se z nich v tomto odevzdání stávají „stíny“ – tím, že získávají tolik od druhého, sami něco ztrácí... Nejvýraznějším momentem je spojení hrudního koše a křečovitě objetí nohami. První verze tohoto obrazu byla příliš lineární- ilustrativní. Jako poslední, a řekla bych pro mě nejkomplicovanější, byl obraz, znázorňující hmoty těl- hrudníků na sebe tlačící v sloupu soustředěném do pravé strany formátu (viz. Příloha 9 Výsledná práce- „Pod tlakem“). Tento sloup ze tří vrstev ale dále pokračuje a navazuje... Chtěla jsem tím naznačit tlak, který si jak jednotlivé složky působí, tak jaký si působíme my sami. Krutým prvkem jsou zapíchnuté šípky nebo tyče do těl. Jednak jednoduše znamenají „Amorův šíp“, jednak by to mohla být ublížení, které působí dvěma jejich okolí, které je nenechá být, a může jim v jejich už tak nelehké situaci přitěžovat. Výjev mi připomíná nějaké sochařské dílo a určitě by bylo jednodušší ho malovat, kdybych si ho předtím vymodelovala.

Co pro mě bylo docela nové při práci na těchto věcech je princip postupného ubírání, vždy první „nahození“ motivu obsahovalo i nějaké pozadí a více detailů, ale nějak přirozeně si říkalo o ztlumení a utišení ve prospěch jednoho výrazného nosného momentu nápadu.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

„Pomocí umění se lidé pokouší vyrvat ze spárů zvířeckosti a vytvářejí další a další relikvie, a hýčkají si osobnosti- tvůrce. To vše hltáme jakoby na tom snad vesmír měl nějaký zájem, je snad umění metafyzickou záležitostí? Pak se mladému člověku může stát náboženstvím, a přivlastnit a osvojit si ho, aby tak dal pozlátko své bezvýrazné existenci. Nasáváme tuto krásnou bolest předků, aniž bychom jí často vůbec rozuměli, jejich abstraktní nenávist k člověku, která vábí v masce lásky. Je žádána od umělce lidská oběť na tomto oltáři? Je možné lidstvo vykoupit takovouto krásou? Krásnou obětí?“⁶

Takový patos patří po právu velikánům, mé pohnutky proč se věnuji malbě, proč teď, a kde беру tu drzost si myslet, že bych obstála v kontextu doby, jsou přízemnější, přesto jak blízký je mi jeho extrémní pohled o touze po dlužnících a vykoupení skrze umění...Z velké části v sobě pocítuji něčeho nedostatek, třebaš to může být „poznání“, nebo „touha po naplnění a seberealizaci“, a malování mi je pomáhá realizovat- nutí mě. Stav, při kterých nechávám čas a prostor za sebou bývají často „boj“, a až příliš často v něm sama sebe zklamám, přesto je tu obdiv k nějaké vlastní tvůrčí činnosti. Má patologická neschopnost skrývat city, mě dovedla k tomuto druhu exhibicionismu. Hledám tak v reakcích sebe i okolí, jestli jsem překročila pomyslné hranice, zkusím, zda některé věci, k nimž se tak ráda vracím, abych je malovala, jsou špatný vtíp „introspektivního rozmazleného potomka doby“ nebo mám cit doopravdy tolik povýšen nad myšlenku.

---

⁶ SARTRE, Jean-Paul. *Vědomí a existence*, Praha: Oikúmené, 2006. ISBN 80-7298-171-4.

Sama sebe se často ptám, jestli pojmám věci, které maluji s takovou vážností, kterou ostatním asi dokážu podsouvat, nebo jestli je to všechno hra, hra ve které se snoubí bezmoc i pohrdání.

Dnešní „mladá“ malba, řekněme posledních 15 let, ve mně vzbuzuje pocit upřímnosti v tom, že nepředstírá „být něčím jiným“ než je. Asi by se to dalo nazvat „zdravá cesta“- v určitém věku pracovat s lehkostí přítomnosti, jak ve výběru témat, tak v rukopisu svěžího štětce. Jenomže na mně bylo něco „starého“ už v 15 letech a tak touha věnovat se silným životním momentům a do určité míry bilancovat už teď, snad není snaha zaujmout, ale upřímnost. Stále věřím, že umění nese stigmata poslání. Pokaždé, když se práce instalují, je to jako vycházení na podium, kde vás auditorium může shledat vinným a sežrat. Netroufám si na nadčasové provokace nebo angažované aktuální projevy. Asi by to znovu chtělo éru umělců, kteří by poukazovali na nečestnost a nespravedlnost, u nás i v zahraničí, jak v politice tak v sociální sféře, ale schovávám se v průměrnosti, a považovala bych za dost pokrytecké, kdybych se chopila hlasu, který poukazuje na morálku, přitom sama z její divokosti těžím. Postavit se jako „bard“ lidu musí někdo, kdo má jistotu ve své ideály.

Moje malba, která tedy není ničím výjimečná, a zřejmě neobstojí v čase (a tenhle fakt je při psaní bakalářské práce velmi úsměvný), mi pomáhá v osobním rozvoji- a to je to, proč dokáže u člověka vypěstovat závislost. Člověk se rád obdivuje sám sobě. Já rozhodně. Spolu s rozvojem přichází názory, a nalezení vlastního pohledu na věci. Názory nejsou vždy „ty“ správnější a pohled bývá- čím více malbu dělám, zkreslený.

Přesto je něco bolestného na lidech, kteří přestali hledat... Nemyslím, že by v umění byla nějaká opravdovější pravda.

Pravda?! Vždy přeci své dílo filtrujeme a výsledkem je kompromis mezi našimi možnostmi a myšlenkami. Existuje mystifikace diváka, který objeví věci, které v obraze nebyly zamýšleny, a přesto, z jeho pohledu to „pravda“ klidně může být.

Jenomže má dosavadní práce není zatím o nic upřímnější, je spousta strachů a nejistot s ní souvisejících, ale pokud bych někde v rámci tohoto oboru chtěla směřovat, byla by to čistota. Absolutně nemyslím formální čistotu, ale zbavení se svého ega v obraze, kde by díky tomu byla šance, že se k divákovi dostanu blíž. Ráda bych vytvářela v hlavách otázky- na to, na co máme hluboko v sobě samozřejmou zapomenutou odpověď. A někdo to může nazývat „kolektivní nevědomí“, význam ale zůstává jednoduchý- dotknout se toho co máme všichni společné. Co nabízím teď, jsou pohledy zaklíněné mezi krajnostmi, často asi v kráse vidím kus ošklivosti, v lásce kus nenávisti atd. To je to, co teď prožívám a pokouším se o to podělit i přes aroganci introverta.

Touha uspět v oboru, má hranici, za kterou se člověk musí v dnešní době dostat, aby byl opravdu dobrý- úspěšný malíř, a tahle hranice může spolu s ambicemi „pohřbít“ něco humánního v nás. Proč by tedy moje tvorba měla být přijímána? Snad není troufalé pokoušet se dotknout vlastních i cizích hlubin. A možná je. A přesně tyhle provokace mě baví. Hloupé přání se dere ven- být pro okolí smysluplná jako přítel, kolega, malířka, láska, smysluplnější než doposud pro sebe, ale pokud by moje výsledky byly kontraproduktivní, raději si najdu jinou formu vyjádření. Vždy bude potřeba něco „dělat“ a nějak se vyjadřovat.

9 SILNÉ STRÁNKY

Není pro mě jednoduché prohlédnout a zhodnotit svou práci s tak krátkým odstupem času, také pro tuto chvíli neumím poodložit silnou osobní angažovanost v tématu, pokusit se o objektivnější úhel pohledu. Myslím, že ale všeobecně moje práce dokážou vyvolávat emoce. A často zřejmě negativní, a je to i můj záměr, zabývat se „kousavými“ aspekty života. Nedávno byla v mém případě otevřena otázka, zda-li se chci zabývat ve svých pracích více formou nebo gestem...Ale já to nechápu jako jeden nebo druhý pól, snad bych řekla, že vlastně moje silná stránka by mohla být: tyto dva způsoby propojovat. A myslím, že v tomto případě, by se opravdu dalo mluvit a symbióze. Také pociťuji příjemnou spokojenost nad vystižením tématu ...Ovšem vždy je tu ten fakt, že „otevření“ série znamená rozproudění spousty možností ze které není jednoduché něco vyselektovat, a spíše než o výsledném cyklu bych mluvila o počátcích nového směřování.

Příjemná změna nastala v oproštění se od svých „mužských ideálů“ v umění i životě. Ať už to byli „rockoví sebevrazi“ (Nick Cave) nebo „narcističtí gentlemani“ (Oscar Wilde) nebo „prokletí a ještě prokletější“ básníci (Dylan Thomas), tyto vzory způsobily značnou rozpolcenost s tím, co je ve mně přirozeně ženské, a nesouhlasím tak s duchem, který mě zprvu na tomhle „volnomyšlenkářství“ fascinoval. Na tato místa teď aspirují ženy- umělkyně jako zdroj síly, nositelky emocí, a stejných pochybností ohledně vztahů. A toto přijetí křehkosti, kterou jsem cítila jako slabost, teď dávám v cyklu obrazů do kontrastu s dravostí a agresivitou usídlených v každém z nás.

10 SLABÉ STRÁNKY

Disponuji velkou nespokojeností se svými pracemi všeobecně, je jich jen pár, za které bych se dnes postavila. V tomto ohledu mé schopnosti nekorespondují s mou fantazií. Vlastně ani fantazie nedostačuje. Ta je občas asi natolik chaotická, že v obrazech se toho objevuje příliš. Příliš míst, která si žádají pozornost a přitom jako celek se rozpadají. I z toho důvodu jsem pro tyto věci zvolila minimální barevnost, abych byla schopná „ukočírovat“ děj- motiv na obraze tam, kde bych chtěla. To se mi povedlo, ale jako mínus chápu sáhnutí po neoriginální bílé barvě jako pomocníkovi. No a samozřejmě si vytýkám formát- protože práce jsem zastavila zrovna v bodě, kdy bych nejraději sáhla po mnohem větším formátu a zkusila „záladnější“ kompozici

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. BAUDELAIRE, Charles. *Květy zla*, Praha: Československý spisovatel, 2013. ISBN 978-80-7459-092-4. (s. 34)

2. KUNDERA, Milan. *Nesmrtelnost*, Brno: Atlantis, 1993. ISBN 97880-7108-276-72007. (s.125)

3. AVENIA, Alessandro. *Bílá jako sníh, rudá jako krev*, Brno: Jota, 2014. ISBN 978-80-7462-555-8. (s. 25)

4. ROUSSEAU, Jean Jacgues, *Rozpravy*. Praha: Svoboda, 1989. ISBN 80-205-0064-2.

5. TOPOL, Filip. *Střepy*. Praha: Maťa, 1999. ISBN 80-86013-72-3. (s. 96)

---

6. JUNG, Carl Gustav. *Duše moderního člověka*, Brno: Atlantis,1994. .ISBN 80-7108-213-9.

7. GOMPERTZ, Will. *Na co se to vlastně díváme?* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014. ISBN 9788074223006.

8. MIKŠ, František. *Gombrich, tajemství obrazu a jazyk umění, 3.vydání*, Brno : Barrister & Principal, 2015. ISBN 9788074850769.

9. SARTRE, Jean-Paul. *Vědomí a existence*, Praha : Oikúmené, 2006. ISBN 80-7298-171- 4.

b) Internetové zdroje

1. FRANČE, Vojtěch. *Grafologie a Psychologie*, Vědomí,

Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/>

2. MORDEMY. *Psychoanalýza, Velká Hra*,

Dostupné z: <http://psychoanaliza.com/velka-hra/>

3. VON BISMARCK, Otto. *O prusko- rakouských vztazích*. (V dopise Leopoldu von Gerlach z roku 1853.)

Dostupné z: <http://citaty.net/autori/otto-von-bismarck/?page=2>

12 RESUMÉ

Suprisingly, I didn't hesitate for a long time with a choice of theme- The Way of Subconscious, the main story I was looking for a long time, then suddenly appeared. And so the theme of my bachelor thesis are interpersonal relationships, partnerships. I chose it as the simplest and perhaps the most honest way to describe problems in love because it has been given me an opportunity to try it on my own skin. Thanks to this I deal with a few worrisome moments that work on a general level, moments that the subconscious raises in the us.

Previous works showed intimacy and discussed existential problems, and I continue in this way. The spirit of this painting cycle depicts negative moments that speak of our subconscious as behavior archetypes. This idea is based on literary sources and studies, works by C. G. Jung, S. Freud. However, it wasn't easy to translate these ideas into paintings. I didn't want to be too descriptive and deal with specific person, gender or environment. The main element is atmosphere of hidden crisis. Four final scenes are almost monochrome with the dominant white colour as a symbol of unlimited mind, fragility and unexplored place. White color in connection with the psyche is a heady idea, it can be viewed positively- as purifying or it can be very upsetting, but this way correctly fits my idea because of the contrast with several gaudily colored seats.

Therefore I don't divide this world to the feminine and masculine, you can't even talk about people, but figures, who show how we all, when it comes to love, are lost, accept a role without wanting. My characters are deformed ideals of these problems. You can see two or more characters

in abstract space that suffer of perfectionism, blending one in another, dissatisfaction and misunderstanding, pressure, idealism.

As material I used chipboard on which is made the substrate of acrylic sealant. These 4 boards have a frame made of spruce wood that creates a skeleton and spatial impression. I painted with oil and acrylic paints, which create overlapping and combining of glossy and matte surfaces. I achieved delicate and aggressive moves using brushes, scrapers and hands, scratched some places in order to destroy the surface. This manifestation ranks me among the expressionist painters with the need to express intense emotions using quick gesture, but I would not call my work „automatism“. I've sympathized with the interwar formation, Abstract expressionism and Informel for ages.

Overall, I am satisfied with these works, although there are plenty of places wich are screaming to be changed, but in general I've quite realized my plan. Probably can't be this series considered as completed but i can be usefull as new opened door to solve my problem of art.

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha 1

Skica vlastní

Příloha 2

Skica vlastní

Příloha 3

Malba vlastní- hledání tvarosloví a způsobu zobrazení ve formátu

Příloha 4

Malba vlastní- transparentní zobrazení motivu přes podklad- akty

Příloha 5

Malba vlastní- transparentním zobrazení motivu přes podklad- krabičky od cigaret „Lucky“

Příloha 6

Malba vlastní- výsledná práce „ Zoubky“, v ateliéru

Příloha 7

Malba vlastní-výsledná práce „Idol“, v ateliéru

Příloha 8

Malba vlastní- výsledná práce „Semknutí, stíny...“, v ateliéru

Příloha 9

Malba vlastní- výsledná práce „Pod tlakem“, v atelieru

Příloha 1

Skica

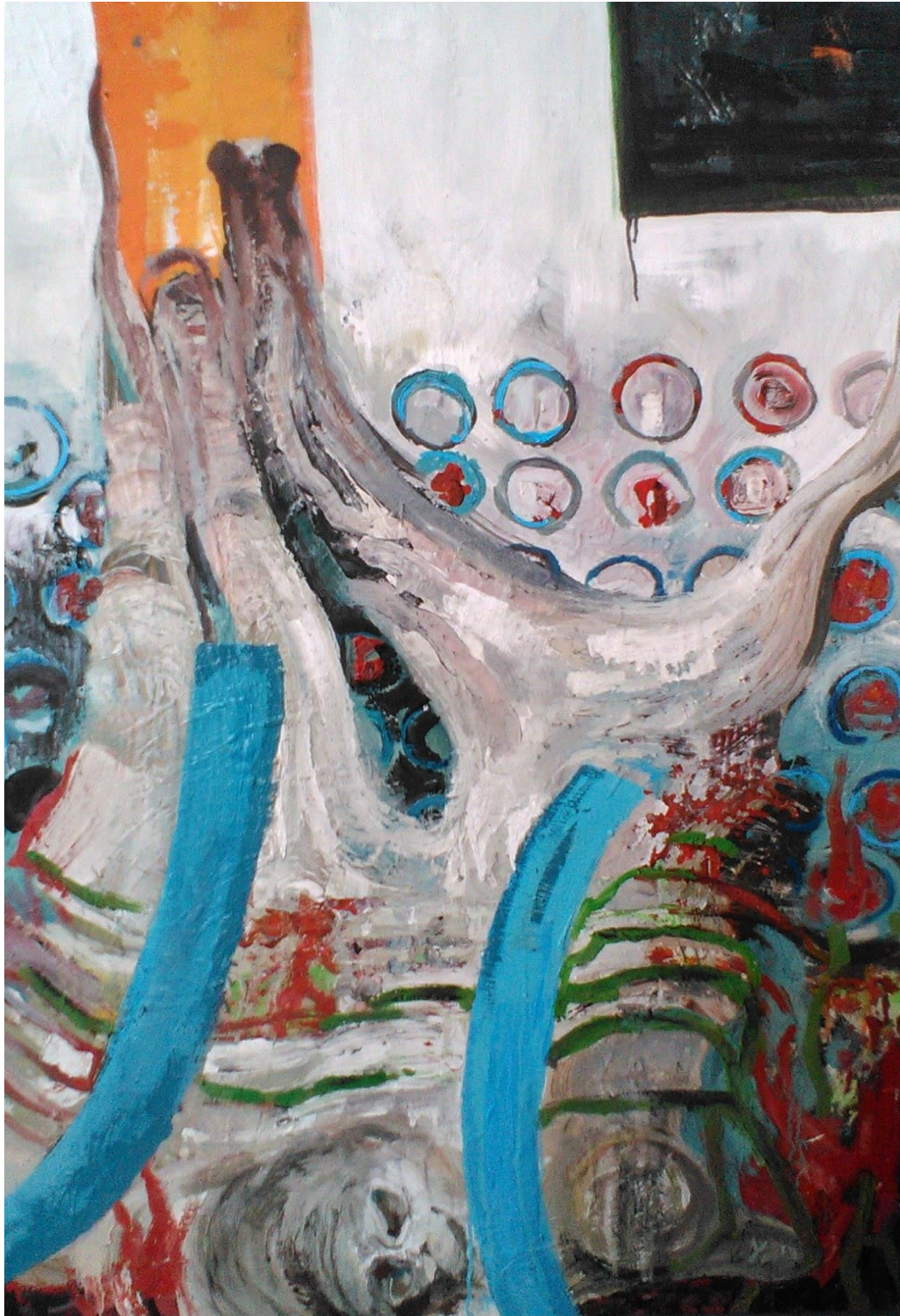
Příloha 2

Skica

Příloha 3

Hledání tvarosloví a způsobu zobrazení ve formátu

Příloha 4

Úvahy o transparentním zobrazení motivu přes výrazný podklad- akty

Příloha 5

Úvahy o transparentním zobrazení motivu přes výrazný podklad-
krabičky od cigaret „Lucky“

Příloha 6

Výsledná práce „Zoubky“, v ateliéru

Příloha 7

Výsledná práce „Idol“, v ateliéru

Příloha 8

Výsledná práce „Semknutí, stíny...“, v ateliéru

Příloha 9

Výsledná práce „Pod tlakem“, v atelieru

